

Силабус курсу

Контроль в управлінні підприємством

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань 07 – Управління та адміністрування
Спеціальність 071 – Облік і оподаткування
Освітньо-професійна програма – «Облік і оподаткування»

Рік навчання: IV, Семестр: VII

Кількість кредитів: 5 (150 год.) Мова викладання: українська

Керівник курсу

III

кандидат економічних наук, доцент
Шестерняк Марія Михайлівна

Контактна інформація shesternyak_m@ukr.net, +380979009003

Опис дисципліни

Дисципліна «Контроль в управлінні підприємством» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо організації та методики контролю, класифікації видів контролю в структурі управління підприємством, отримання навичок застосування знань на практиці, вміння кваліфіковано використовувати в майбутній практичній роботі сучасні форми і методи контролю.

Основними завданнями вивчення курсу «Контроль в управлінні підприємством» є: засвоїти методичні, теоретичні та практичні питання контролю; вміти формулювати мету і завдання, знати об'єкти і суб'єкти контрольного процесу; набути навичок практичного використання теоретичних знань у практичній діяльності; засвоїти класифікацію, основні принципи, методику, організацію, документування та відображення результатів контролю; використовувати в кожній конкретній ситуації спеціальну методику та техніку для проведення контролю; опанувати навички практичного використання сучасних форм контролю.

Структура курсу

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1	1. Теоретичні засади контролю	Розуміти суть контролю як багатогранної категорії. Знати сфери застосування, функції та принципи контролю. Володіти знаннями про економічні передумови виникнення та суть господарського контролю. Розрізняти організаційні форми і види господарського контролю, знати його класифікацію.	Презентації, питання, тестування
2	2. Контроль як функція управління	Володіти базовими знаннями про передумови виникнення контролю як функції управління. Демонструвати розуміння контрольного процесу та етапів його реалізації. Знати особливості забезпечення ефективності контролю. Вміти застосовувати інформаційно-управлінську систему контролю в управлінні підприємством.	Презентації, питання, тестування

3	3. Суб'єкти контролю в Україні	Знати історію розвитку та сучасний стан державного фінансового контролю в Україні. Володіти базовими знаннями про систему органу державного фінансового контролю: завдання, функції, повноваження. Знати обов'язки, відповідальність та права службових осіб органу державного фінансового контролю. Знати правила етики працівників органів державного фінансового контролю. Володіти знаннями про норми поведінки контролюючого суб'єкта.	Презентації, питання, тестування
4	4. Ревізія як метод наступного господарського контролю	Розуміти необхідність та сутність ревізії. Знати предмет, мету, завдання, об'єкти та суб'єкти ревізії. Володіти знаннями про функції та принципи ревізії. Знати класифікацію ревізій. Володіти базовими знаннями проведення ревізій органами державного фінансового контролю.	Презентації, питання, тестування
5	5. Виявлення та визначення розміру матеріальної шкоди суб'єктами контролю	Володіти знаннями про зловживання: методи і види. Розуміти суть матеріальної шкоди: поняття та види. Володіти знаннями про причини виникнення матеріальної шкоди. Володіти знаннями про матеріальну відповідальність: сутність та види. Володіти знаннями про матеріально відповідальних осіб: розмір та способи відшкодування матеріальної шкоди. Знати інші види відповідальності. Володіти знаннями про моральну шкоду: поняття, розрахунок суми відшкодування.	Виконання ситуаційних завдань
6	6. Контрольно-ревізійний процес: планування, організація та здійснення	Володіти знаннями про контрольно-ревізійний процес та його учасників. Вміти планувати контрольно-ревізійний процес. Демонструвати розуміння підготовки до ревізії та етапів її проведення. Знати дії контролерів (ревізорів) на об'єкті ревізії. Демонструвати розуміння особливостей організації і здійснення контрольно-ревізійного процесу з використанням технічних засобів. Знати тактичні прийоми отримання пояснень.	Виконання ситуаційних завдань
7	7. Спеціальні методи дослідження фактів дійсності	Розуміти сутність об'єктивної істини в ревізії. Демонструвати розуміння ревізійних версій як засобу пізнання об'єктивної істини в ревізії. Вміти визначити межі ревізії. Вміти застосовувати методичні прийоми фактичного контролю. Вміти застосовувати методичні прийоми документального контролю.	Виконання ситуаційних завдань
8	8. Методика контролю та способи перевірки документів	Володіти методикою контролю і способами вивчення фактів дійсності. Володіти технікою та різними способами перевірки документів. Вміти застосовувати вибіркового контроль для перевірки якості первинних документів, законності і доцільності господарських операцій. Знати техніку вилучення документів в контрольному процесі.	Виконання ситуаційних завдань
9	9. Способи дослідження фактів господарської	Володіти знаннями про систему прийомів і способів вивчення господарських операцій в контрольному	Виконання ситуаційних

	діяльності в контрольному процесі	процесі. Знати особливості контрольного (ревізійного) дослідження господарських операцій. Демонструвати вміння перевірки складання кореспонденції рахунків. Демонструвати вміння перевірки достовірності записів в облікових регістрах. Демонструвати вміння перевірки змісту облікової політики.	завдань
10	10. Узагальнення та оформлення результатів контролю	Вміти узагальнити результати контролю. Знати порядок і володіти технікою оформлення контрольного процесу. Вміти провести аналіз та оцінку матеріалів ревізії. Знати форми реалізації матеріалів ревізії та контроль їх виконання. Володіти знаннями про ефективність контрольно-ревізійної діяльності.	Виконання ситуаційних завдань

Рекомендовані джерела інформації

1. Бюджетний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 50-51, ст. 572), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 13.09.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Гринчук Ю. С., Шемігон О. І., Вихор М. В. Контроль як функція державного управління: економіко-правова сутність та механізм застосування. *Ефективна економіка*. 2019. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=697>
3. Державний фінансовий контроль у публічному управлінні : навч. посібн. / [В.М. Русіна, Б.С. Шулюк та ін.] . Тернопіль, 2018. 214 с.
4. Економічна експертиза: теорія, методологія та організація: моногр. / М. Лучко, Л. Будник, І. Гарбарець [та ін.] ; за заг. ред. М. Лучка. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 308 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/42242>
5. Жидеева Л. І., Колісник О. П., Салюмон-Міхеєва К. Д. Аудит : навч. посіб. Ірпінь, 2019. 312 с.
6. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 р. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 9, ст.50), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 01.01.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
7. Закон України «Про Бюро економічної безпеки України» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2021, № 23, ст.197), (із поточними змінами і доповненнями), поточна редакція від 31.03.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>
8. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, інших центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується через відповідних міністрів» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, №4, ст.61), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 31.03.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5463-17#Text>
9. Закон України «Про державну службу» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 4, ст.43), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 28.05.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
10. Закон України «Про електронні довірчі послуги» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 45, ст. 400, (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 01.01.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>
11. Закон України «Про запобігання корупції» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 49, ст.2056), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 03.08.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
12. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2007, № 29, ст.389), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 31.03.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>
13. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993 р., № 13, ст. 110, (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 19.08.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>
14. Класифікація державного фінансового контролю: проблеми побудови та напрямки вдосконалення / Т. А. Жадан та ін. // *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики = Financial and creditactivity: problems of the oryandpractice*. Харків. 2019. Т. 1, № 28. С. 344-353.
15. Кодекс законів про працю України (Затверджується Законом № 322-VIII від 10.12.71 ВВР, 1971, додаток до № 50, ст. 375), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 30.07.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

16. Кравченко Ю., Ружанський О. Внутрішній аудит системи Державної служби України з надзвичайних ситуацій як елемент публічного менеджменту. *Науковий вісник: Державне управління*, № 1(11), 2022. С. 260–275. [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2022-1\(11\)-260-275](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2022-1(11)-260-275)

17. Кримінальний процесуальний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 24.08.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

18. Методичні рекомендації для проведення практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи студентів освітньо-професійної підготовки бакалавра галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» з дисципліни «Контроль в управлінні підприємством» / Лучко М.Р., Шестерняк М.М., Щирба І.М. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 55 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/42539>

19. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (Включаючи Міжнародні стандарти незалежності), видання 2021 року. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-auditu> (дата звернення 20.08.2023 р.)

20. Міжнародні стандарти аудиту. *Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2018 року. Частина I, Частина II, Частина III.* URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-auditu> (дата звернення 20.08.2023 р.)

21. Петрицька О.С. Організація внутрішнього аудиту на підприємствах. *Приазовський економічний вісник*. Випуск 5 (16), 2019. Класичний приватний університет, С. 356-359. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2019/5_16_uk/63.pdf

22. Податковий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 03.09.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

23. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879, зареєстроване в Мін'юсті України 30.10.2014 р.,(із змінами і доповненнями), поточна редакція від 29.07.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

24. Постанова Кабінету Міністрів України «Положення про Державну фінансову інспекцію України» від від 6 серпня 2014 р. № 310 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/310-2014-%D0%BF#Text>

25. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок опечатування Державною фінансовою інспекцією, її територіальними органами кас, касових приміщень, складів та архівів» від 26 липня 2006 р. № 1028. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1028-2006-%D0%BF#Text>

26. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок планування заходів державного фінансового контролю органами державного фінансового контролю» від 8 серпня 2001 р. № 955, (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 09.11.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/955-2001-%D0%BF#Text>

27. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм» від 10 серпня 2004 р. № 1017, (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 11.09.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1017-2004-%D0%BF#Text>

28. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок проведення інспектування Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами» від 20 квітня 2006 р. № 550, (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 09.11.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/550-2006-%D0%BF#Text>

29. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Державну фіскальну службу України» від 21.05.2014 року № 236, (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 27.09.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF#Text>

30. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України» від 03.02.2016 року № 43, (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 30.05.23 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF#Text>

31. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання» від 27 березня 2019 р. № 252, поточна редакція від 07.10.22 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/252-2019-%D0%BF#Text>

32. Постанова Кабінету Міністрів України «Про окремі заходи щодо забезпечення державного фінансового контролю» від 27.09.2022 року № 1119, поточна редакція від 27.09.22 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1119-2022-%D0%BF#Text>

33. Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Державної податкової служби України та Державної митної служби» від 18.12.2018 року № 1200, (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 27.09.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1200-2018-%D0%BF#Text>

34. Про затвердження Правил професійної етики працівників Бюро економічної безпеки України, наказ Бюро економічної безпеки України № 129 від 30.06.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0943-22#Text>

35. Разборська О. О., Пудкалюк Х. О. Якість аудиторських послуг в Україні. Економічний аналіз. Тернопіль, 2018. Том 28. № 4. С. 67-75. URL: <file:///C:/Users/ADMIN/Downloads/1634-6565657109-1-PB.pdf>
36. Цивільний кодекс України (*Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2003, №№ 40-44, ст.356), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 03.09.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
37. Цивільний процесуальний кодекс України (*Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2004, № 40-41, 42, ст.492), (із змінами і доповненнями), поточна редакція від 07.09.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
38. Шестерняк М.М. До питання реформування державного фінансового контролю в Україні. *Соціально-економічні трансформації у розвитку держави*: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (Вінниця, 22-23 квітня 2021 р.). Тернопіль: Крок, 2021. С. 147-151. URL: <http://surl.li/jtttx>
39. Шестерняк М.М. Контроль як функція управління. *Теоретичні та практичні аспекти соціально-економічних наукових досліджень*: матеріали міжн.-практ. конф. (Київ, 30 жовтня 2020 р.). Київ: Східноєвропейський центр наукових досліджень, 2020. С. 134-137. URL: [http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/39947/1/%D0%A8%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D1%8F%D0%BA%20%D0%9C.%20%D0%9C.\(rb%5Dd\).pdf](http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/39947/1/%D0%A8%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D1%8F%D0%BA%20%D0%9C.%20%D0%9C.(rb%5Dd).pdf)
40. Шестерняк М.М. Методи і форми контролю: проблеми визначення. *Вісник ХДУ Сер.* Економічні науки: Херсон: [б. в.], 2017. Випуск № 26, ч. 2. С. 154-156. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2017_26\(2\)_39](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2017_26(2)_39).
41. Gopikrishna Butaka, CISA, CDPSE, CEH (15 February 2022). The Evolution of Audit in the Wake of the Pandemic. *IT Business Continuity Audit Program. Digital. English*. URL: <https://www.isaca.org/resources/isaca-journal/issues/2022/volume-1/the-evolution-of-audit-in-the-wake-of-the-pandemic>
42. Hakeem Hammood Flayyih, Aws Saeed Mirdan Alnujaimi, Amjed Hamid Murad, [...], Muthana ABDULWHAB. Using the model of the european foundation for quality management in evaluating the performance of control and internal auditing. (May 2022) *Conference: THE 18TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON EUROPEAN INTEGRATION – NEW CHALLENGES – EINCO 2022 University of Oradea, Faculty of Economic Sciences*. URL: https://www.researchgate.net/publication/360823881_USING_THE_MODEL_OF_THE_EUROPEAN_FOUNDATION_FOR_QUALITY_MANAGEMENT_IN_EVALUATING_THE_PERFORMANCE_OF_CONTROL_AND_INTERNAL_AUDITING
43. McDonnell, C., Kinsella, D. and Healy, E. (2017). *Internal audit insights High - impact areas of focus*. 1st ed. [ebook] Deloitte. Available at: <https://www2.deloitte.com/con-ent/dam/Deloitte/ie/Documents/Audit/Internal-Audit-Hot-Topics-2017.pdf> (application date 08/25/2023)
44. Ms. Afshan Younas, Dr Aza Azlina Md Kassim (2019). Essentiality of internal control in Audit process. (November 2019) *International Journal of Business and Applied Social Science (IJBASS)* URL: <http://dx.doi.org/10.33642/ijbass.v5n11p1>
45. Whittington, P. & Pany, M. (2001). Principles of auditing & other assurance services. New York: Mc Graw-Kill. Coso.org. (2017). *Welcome to COSO*. [online] Available at: <https://www.coso.org/Pages/default.aspx> (application date 08/18/2023)

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Контроль в управлінні підприємством» використовуються наступні способи оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; наукова дискусія; інші види індивідуальних і групових завдань; підсумковий залік.

Політика щодо дедайннів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюють конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Контроль в управлінні підприємством» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Заліковий модуль 1: 1. Опитування під час заняття (теми 1-5) - 5 балів за тему - макс. 25 балів 2. Модульна робота - макс. 75 балів	30
Заліковий модуль 2: 1. Опитування під час заняття (теми 6-10) - 5 балів за тему - макс. 25 балів 2. Модульна робота - макс. 75 балів	40
Заліковий модуль 3: 1. Підготовка КПІЗ - макс. 40 балів 2. Захист КПІЗ - макс. 40 балів 3. Виконання завдань під час тренінгу - макс. 20 балів	30
Разом (залік)	100 %

Шкала оцінювання

За шкалою ECTS	За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою
A (відмінно)	90-100	відмінно
B (дуже добре)	85-89	добре
C (добре)	75-84	добре
D (задовільно)	65-74	задовільно
E (достатньо)	60-64	задовільно
FХ (незадовільно з можливістю повторного складання)	35-59	незадовільно
F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)	1-34	незадовільно